

LAMAČAN

Číslo 3, máj - jún 2001, ročník III.

Zdarma

Sponzori:
PARMAL s.r.o.
farby-laky
H-PROBYT s.r.o.

710. výročie prvej písomnej zmienky o Lamači • 1291-2001

Slovo k čitateľom

Už zakrátko sa začnú letné prázdniny, a nielen naše ratolesti sa už tešia na obdobie dovoleniek, ktoré sú zaslúženou odmenou za vykonanú prácu. Začíname bilancovať polročné úspechy i neúspechy, dohánhame termíny a mnohí z nás sa oddávajú snečnému rytmu leta. Aj lamačskí poslanci majú za sebou ďalší pokrok verejného pôsobenia. Oslavili sme tentoraz dve poslankyne MZ v Lamači - ANNU STRÁŇAVOVU a GABRIELU ŠEDOVU, ktorá je zároveň aj predsedníčkou Komisie monitoringu výkonnosti pri MZ v Lamači, aby zhodnotili svoje dosiahnuté ciele, ale aj nesplnené predsavzatia počas svojho funkčného obdobia.

1. **Čo považujete za svoj osobný prínos v oblasti ďalšieho rozvoja Lamača?**

A. Stráňavová: Ako poslankyňa MZ ma teší skutočnosť, že kultúrno-spoločenský život v Lamači sa v tomto volebnom období podstatne zlepšil. Organizujú sa rôzne podujatia, ktoré začínajú vstupovať do povedomia občanov. Uvediem len niekoľko - organizujú sa koncerty na Malokarpatskom námestí, Vianoce v Lamači alebo Víťanie Nového roka, kde sa už po dva roky pri živéj hudbe a šampanskom vytvára dobrá nálada. Okrem toho sa obnovila aj prevádzka miestneho kina, ktoré je dnes jedinou kultúrnou inštitúciou v Lamači. Pre lepšiu informovanosť občanov sa začal vydávať miestny časopis Lamačan. V oblasti sociálnej sa nezabúda ani na starších občanov a občanov telesne postihnutých. V roku 2000 bolo uspokojených 82 žiadateľov o jednorazové dávky sociálnej pomoci. Tieto dávky sa poskytujú raz ročne občanom, ktorí sa ocitli v bezprostrednej finančnej núdzi. Zo sociálneho fondu sa zároveň pridelujú účelové finančné dotácie, ktoré pomáhajú rozvíjať činnosť rôznych združení a neziskových organizácií pôsobiachich v Lamači. Miestny úrad tiež zabezpečuje stravné lístky pre dôchodcov v zariadení Slovenských telekomunikácií a.s. so zľavou 20, - Sk. Venuje sa tiež zvýšenej pozornosti podnetom občanov, ako sú napríklad avizované problémy v súvislosti s dlhými čakacími dobami u praktických lekárov v zdravotnom stredisku. Pracovníci MÚ vykonávali niekoľko mesiacov monitoringu, výsledky ktorých naznačovali, že situácia sa zlepšila. Dlhšia čakacia doba je najmä počas nárazových ochorení, ako je chrípka.

G. Šedová: Komisia monitoringu výkonnosti často podlieha kritike, že nedostatočne kontroluje plnenie úloh, ktoré vyplývajú z uznesení prijatých na zasadnutí MZ v Lamači. Všetko je ale vecou pohľadu. Stanovisko komisie je také, že určité sú prípady, keď sa na niečo zabudne. Súvisí to často s nejasnou formuláciou úloh, ktorá je definovaná v uznesení a charakterom úloh. Som však presvedčená, že to nie je na schvál alebo tým, že by zamestnanci miestneho úradu nechceli, alebo nevedeli plniť úlohy. Najväčší nedostatok vidím v komunikácii medzi nositeľom úlohy (MÚ) a zadávateľom úlohy (MZ) a v absencii vzájomnej dôvery. Ak by sa otvorejšie komunikovali a problémy sa jasne definovali len z "profesionálneho hľadiska", aj očakávané výsledky by sa dostavili skor. Mojm prínosom je, že sa snažím, aby bola komunikácia medzi MÚ a zastupiteľstvom slušná, tolerantná a predovšetkým partnerská, aby sme k sebe pristupovali ako vzájomní partneri, a nie rivali.

2. **Aké ďalšie ciele chcete zrealizovať v najbližšom období?**

A. Stráňavová: Mojm cieľom na najbližšie obdobie ako aj do konca volebného obdobia je realizácia väčšiny úloh, ktoré sme si stanovili. Chceme pružne reagovať na pripomienky občanov v rámci poslancenských dní, ktoré sa pokúsime vyriešiť v príslušných komisiách a na zasadnutiach miestneho zastupiteľstva. Pripravujú sa Oslavy 710. výročia prvej písomnej zmienky o Lamači, takže by som i nadalej rada spolupracovala pri organizácii kultúrnych podujatí a v dnešnej ťažkej dobe pomohala pri zlepšení sociálnej situácie ľudí odkázaných na pomoc obce.

G. Šedová: Chcela by som, aby sa v čo najväčšej miere naplnili úlohy vyplývajúce z volebného programu, bez zbytočného preháňania termínov. Snažím sa podporať rôzne stavebné projekty a štúdie, ktoré sú momentálne v schvaľovacom procese, ako je napríklad rekonštrukcia Malokarpatského námestia, kanalizácia Vrančovicovej a Rajtárovej ulice alebo odstránenie čiernych skládok Pod Zečákom. Sú to podľa mňa dôležité ciele, ktoré pomôžu mnohým občanom a dúfam, že sa nám ich podari zrealizovať do konca volebného obdobia.

ZA PORUŠENIE ZÁKAZU VODENIA PSOV BUDE POKUTA

Práve v týchto dňoch vstupuje do platnosti novelizované Všeobecne záväznú nariadenie (ďalej len VZN) mestskej časti Bratislava - Lamač č. 5/1996 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území našej mestskej časti, ktoré po mnohých sťažnostiach občanov sprísňuje podmienky pre nezodpovedných chovateľov psov. Podstatná zmena nastáva v článku č. 7, týkajúceho sa povinností chovateľov psov. Ako je mnohým známe, toto nariadenie zakazuje voľný pohyb psov a každý majiteľ musí dbať o to, aby pes mal náhubok. Zvieratá je zakázané vodit do priestorov detských ihrísk a plôch verejnej zelene v blízkosti obytných domov. Nové nariadenie vymedzuje tri priestory určené na výbeh psov, ktoré sa nachádzajú medzi ul. Podháj a OD Lamač, medzi ul. Hodonínska a Heyrovského a medzi ul. Podháj a Studenohorská. V blízkom čase budú označené informačnými tabuľkami s nápisom PRIESTOR PRE VÝBEH PSOV. Novelizované VZN o dodržiavaní čistoty a poriadku myslí vo zvýšenej miere na ochranu detí pred alergiami a možnými ochoreniami, ktoré prenášajú zvieratá. Detské ihriská v Lamači a ich okolie preto budú označené tabuľkami ZAKAZ VODENIA PSOV, ktorých porušenie bude možné potrestať v zmysle VZN č. 5/1996 až do výšky 1.000,- Sk. Z dôvodu opakovaného znečistenia rôznymi vrstvami

priestranstiev veľkorozmerným odpadom budú na miestach, kde často vznikajú čierne skládky tiež umiestnené informačné tabule ZAKAZ SYPANIA SMETI, ktorých porušenie bude možné potrestať v zmysle tohto VZN pokutou až do výšky 200.000,- Sk.

Vážení občania,

prijmite odo mňa úprimný pozdrav a niekoľko myšlienok, ktoré sa spájajú s históriou i súčasnosťou obce, v ktorej kráčať spolu cestou života. Tieto myšlienky nie sú len strohou spomienkou, pretože sa spájajú s miestom, ktoré je živé, dynamické a otvorené každej generácii, ktoré vstupuje svojím postojom do hl' bky duše ponad hranice kultúr, systémov a časov. Tým miestom bol a je Boží chrám uprostred Lamača.

Farský kostol sv. Margity v Bratislave - Lamači slávi v nedeľu dňa 1. júla 2001 svoje 50. výročie. Postavili ho pred päťdesiatimi rokmi s veľkým úsilím veriaci občania Lamača.

Aj od našej generácie po viacerých desaťročiach patrí veľká vďaka a veľké uznanie obetavým obyvateľom a ich vtedajšiemu duchovnému správcovi pánu farárovi Juliánovi Benedikovičovi. Od 1. júla 1951 tento chrám bez prestania, aj v čase otvoreného alebo skrytého potláčania náboženského života v našej krajine, bol miestom spoločenstva živej viery a úsilia o usporiadaný, pokojný a mravný život podľa hodnôt vzácného dedičstva jedinečného Posolstva daného ľuďom. Veriaci ľudia Lamača tu nachádzali zmysel pre život vo

vzťahu k Bohu a ľuďom.

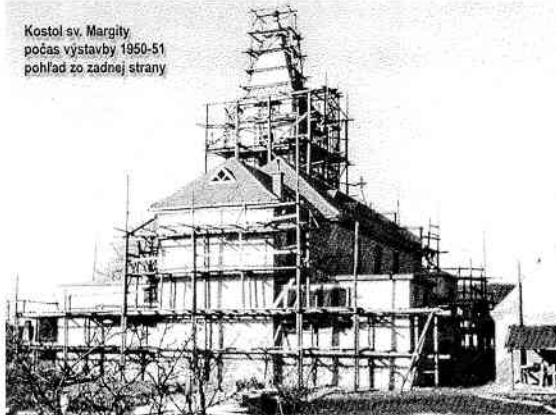
Vďaka patrí všetkým dobrodincim, ktorí počas päťdesiatročného obdobia lamačský chrám akokoľvek zveladili alebo podporili.

Z príležitosti tohto jubilea prajem všetkým obyvateľom Lamača, aby im kostol - časný príbytok kresťanskej viery, ktorý správa ľudstvo na ceste k Bohu, prekvital hodnotami pokoja, lásky a mravnej sily na úžitok im a všetkým ľuďom, ktorí do vstúpa.

Nech Boh ochraňuje tento pekný chrám a celú obec Lamač po mnohí roky,

Vdp. Rudolf DAŇO

Kostol sv. Margity počas výstavby 1950-51 pohľad zo zadnej strany

BEZBARIÉROVÉ CHODNÍKY OCENIA AJ MLADÉ MAMIČKY

Vybudovaním bezbariérových chodníkov na uliciach Podháj a Podlesná sa začala realizovať v tomto roku druhá etapa projektu predsedníčky ZO SZTP v Lamači Kvetoslavy Hybke s názvom Bezbariérovosť a dostupnosť jednotlivých služieb, ktorá našla podporu v Komisii bezpečnosti, verejného poriadku, ochrany a tvorby životného prostredia MZ. Po nainštalovaní šikmej chodníkovej plošiny v priestoroch zdravotného strediska v minulom roku sa do júla 2001 zrealizuje zošíkmenie okrajov chodníkov vo vybraných frekventovaných častiach Lamača, ktoré by mali slúžiť nielen imobilným seniorom alebo ľuďom s telesným postihnutím, ale pomôžu aj mladým mamičkám s kočíkmi a každému, kto sa už necíti dostatočne pohyblivý a robí mu ťažkosť aj prekona-

nie schodov. V rámci finančných možností našej mestskej časti, ktorá na tento účel vyčlenila prostriedky vo výške 120.000,- Sk sa sprístupnil prechod ku zastávkam MHD na ulici Podháj, najmä na prístupovej komunikácii k Dornu-penziónu pre dôchodcov Na barine. Pekná zámková dlažba je výrazne odlišnou štruktúrou pre zvýšenie viditeľnosti. Táto finančná čiastka však nie je dostačujúca, preto sa ďalšie zriadenie výškových rozdielov obrubníkov plánované na uliciach Studenohorská a Heyrovského uskutoční až v budúcom roku.

V rámci stavebných prác poteší určite najmä motoristov správa, že sa opravili niektoré poškodené úseky cestných komunikácií na uliciach Bakošova a Podlesná.

Prijemné prežitie dovolenkového obdobia a pekné letné prázdniny praje všetkým Lamačanom starosta MČ BA-Lamač Ľubomír Plai.

Telegraficky • Telegraficky

✦ Od 1. 5. 2001 skončili Slovenské telekomunikácie, a.s. s doterajšou formou závodného stravovania, v rámci ktorého poskytovala MČ BA-Lamač možnosť zľavneného stravovania pre dôchodcov v Lamači. Tieto služby začal zabezpečovať (v pôvodných priestoroch jedálne na Borinskej ul.) nový dodávateľ - spoločnosť I. E. G. Cena 1 obedového lístka je 52,- Sk, pričom MČ BA-Lamač od mája tohto roka prispieva na stravnú jednotku sumou 20,- Sk, čím sa cena 1 lístka znížila pre lamačských dôchodcov na 32,- Sk. Stravné lístky sú v predaji každý párný týždeň v pondelok od 11-12 h u p. Zacharovej v priestoroch jedálne ST na Borinskej ul. Upozdorujeme všetkých dôchodcov, že sa z dôvodu zmeny podmienok stravovania uskutočňuje nová evidencia stravníkov, preto je potrebné, aby sa dostavili na MÚ BA-Lamač, odd. sociálnych vecí, kde sa im vydá oprávnenie na zľavnené stravné.

✦ Spoločnosť pre enurézu „SEN“, ktorá chce pomoc rodičom a deťom, u ktorých pretrvávajú aj v školskom veku problémy nočného pomočovania, zriadila poradenskú telefónnu linku s názvom MOKRÁ LINKA na bratislavskom čísle 5479 3622. Na vaše otázky odpovie odborná poradkyňa každý pondelok a stredu v čase od 15.00 - 17.00 h.

✦ Permanentne plné kontajnery na Studenohorskej ul. poukazujú na nedostatočnú frekvenciu odvozu domového odpadu. Zvýšenie počtu o jeden odvoz týždenne by na jeden objekt stálo 320,- Sk, čo je ročne 16.640,- Sk. Správcovia objektov a domové samosprávy, nestojí to za to?

✦ V okresnom kole Fyzikálnej olympiády úspešne reprezentovali našu mestskú časť aj žiaci zo ZŠ na Malokarpatskom nám. Tomáš Fabčík z 9.A obsadil 2. miesto a Peter Gogol, tiež z 9.A skončil na 5. mieste. V krajskom kole FO obaja obsadili 15. miesto.

✦ V Nitre sa konali aj Majstrovstvá Slovenska detí a mládeže v karate. Srdečne blahoželeáme Andrejke Klementinovej zo ZŠ na Malokarpatskom nám., ktorá získala majstrovský titul v kategórii od 6 do 8 rokov.

✦ V máji tohto roka sa uskutočnilo aj okresné kolo súťaže v rétorike. V kategórii 6. - 7. ročníkov zvíťazila žiačka ZŠ na Malokarpatskom nám. Silvia Fabová, ktorá postupuje do celoslovenskej súťaže Štúr Zvolen. *Za úspešné vedenie žiakov ďakujeme aj všetkým učiteľkám!*

✦ Na výlet počas snežných letných dní sa môžete vybrať do prírody Záhoria - do prúdnej rezervácie Dolný Les v katastru Vysoká pri Morave. Predstavuje zaplavený lúžny les s vrbovou jeliniskou, dubovou aj brestovou jasiniskou. Na ľavom brehu meandrov Moravy je možné nájsť leknovec štrnátý, rezavku aloovitú, lekník žltý a zriedkavo aj krásne leknó biele. Z fauny treba spomenúť korytnačku močiarnu a údajne sa v tejto lokalite opäť vyskytuje aj bobor vodný.

✦ 22. mája 2001 sa v Kine Lamač uskutočnil koncert žiakov Základnej umeleckej školy Jozefa Kresánka z Karlovej Vsi pod názvom Jarný pozdrav Lamačanom. Pre svoj umelecký rozvoj v nej našli možnosť aj mnohí mladí Lamačania. V hudobných vystúpeniach sa predstavilo 15 žiakov, v tanečných choreografiách 25 tanečníkov a recitáčný odbor reprezentoval 1 mladý recitátor.

✦ MČ BA-Lamač pripravila aj v tomto roku oslavy Dňa matiek, ktoré sa konali 10. mája 2001 v kine Lamač na Malokarpatskom námestí. Pre lamačské mamičky, ale aj staré mamy a niekoľko starých otcov z Klubu dôchodcov v Lamači a Domova - penziónu pre dôchodcov Na barine pripravili bohatý hudobno-tanečný program detí zo ZŠ na Malokarpatskom nám. a ženský spevácky súbor NEVÁDZA zo Stupavy.

✦ Miestny odbor Jednoty dôchodcov Slovenska v Lamači ďakuje aj menom obyvateľov Lamača Miestnemu úradu v Lamači za vybudovanie bezbariérového chodníka na ulici Podháj.

✦ Pri príležitosti 50. jubilea vysviacky lamačského kostola sv. Margity pripravuje Rimsko - katolícky farský úrad v Lamači dňa 1. júla 2001 otvorenie Pastoračného centra pre mládež, ktoré by malo byť vhodným duchovným centrom pre stretnutia lamačskej mládeže.

✦ Ďakujeme p. Drozdovi z Heyrovského 6 za príkladné ošetrovanie živého plotu a starostlivosť o rastliny a čistotu verejných priestranstiev na Heyrovského ul.

✦ V závere tohto školského roka sa uskutočnila aj poznávacía exkurzia žiakov ôsmych a deviatych ročníkov ZŠ na Malokarpatskom námestí do Komárna a Dunajskej Stredy. Žiaci navštívili Nádvorie Európy spájajúce všetky európske architektúry, historické hrady a Lapidárium.

✦ Harmonogram kalendárneho zberu odpadu (papieru, skla, železného šrotu a PET fľaš) realizuje OLO a.s. v rodinných domoch v dňoch: 3. 7., 31. 7., 28. 8., 25. 9., 23. 10. a 20. 11. 2001.

Miestne zastupiteľstvo BA - Lamač v mesiacoch máj - jún 2001

- ✓ odporúčilo Mestskému zastupiteľstvu schváliť návrh na zmenu VZN hl. mesta SR Bratislava č. 6/1995 o prevode vlastníctva bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov bez pripomienok
- ✓ schválilo návrhy darovacích zmlúv hnutelného majetku v užívání ZŠ na Malokarpatskom nám. (5 ks rádiomagnetofónov SONY a televízor CTV 214) a MŠ na Heyrovského ul. (2 ks rádiomagnetofónov AWA)
- ✓ schválilo rozdelenie účelových finančných dotácií (navýšenie) MČ BA-Lamač na rok 2001. MČ BA-Lamač prideliť v tomto roku účelové dotácie - ZŠ Malokarpatské nám.: 10.000 SK, ZŠ - Koordinátor prevencie drogovej závislosti: 3.000, - SK, Školská jedáleň pri ZŠ: 15.000 SK, Klub dôchodcov Lamač: 10.000 SK, MŠ Heyrovského ul.: 10.000 SK, SZTP ZO 45 - Lamač: 20.000 SK, Futbalový klub Lamač: 30.000 SK, ZPCCH zmiešaná pri D-PP Na barine: 10.000 SK, Domov-penzión pre dôchodcov Na barine: 10.000 SK, TJ Spojie - bedmintónový oddiel: 5.000 SK, JDS MO Lamač: 10.000 SK, SČK MŠ č.1 Lamač: 15.000 SK, CHZ pri RKfU v Lamači: 20.000 SK, Stolnotenový oddiel Lamač: 5.000 SK, Sachový klub pri MÚ Lamač: 5.000 SK, AKTIVA, n.o. - Domov soc. služieb pre dospelých: 3.000 SK, ŠKP Bratislava: 10.000 SK, Slov. zväz sluchovo postihnutých: 5.000 SK, OLP Predná Hora: 5.000 SK, AS - Nadácia českých nádej: 8.000 SK, Čech detských folklórnych súborov Bratislava: 3.000 SK, Asociácia ochrancov zvierat Bratislava: 3.000 SK, Lesné spoločenstvo majiteľov urbáru a LS Lamač: 10.000 SK. (Dotácie sú uvoľňujú kvartálne počas celého roka.)
- ✓ neschválilo stanovisko miestneho kontrolóra MČ k záverečnému účtu MČ BA-Lamač za rok 2000 a požiadalo starostu predložiť upravený záverečný účet na najbližšie zasadnutie
- ✓ schválilo prenájom nebytových priestorov v budove Zdravotného strediska na Malokarpatskom nám. pre Katarínu Martinkovú za účelom prevádzkovania masérsko-rehabilitačno-relaxačného zariadenia, pričom výška nájomného je stanovená pomerne vysokou nákladov na prevádzku ZS a komerčným nájomným 1.000,- SK/m/rok
- ✓ uložilo MÚ vyžadovať stavebnisko zodpovedného štátneho lekára k požiadavke na rozšírenie ordinácie hodín v Lamači zvýšením počtu ordinálnych hodín súčasných všeobecných lekárov alebo zvýšením počtu všeobecných lekárov
- ✓ schválilo vymedzené priestory pre výbeh psov na území MČ BA-Lamač v lokalitách OD Lamač, Heyrovského ul. a Studenohorská ul.
- ✓ schválilo navrhované úpravy znenia VZN č. 3/96 o vydávaní záväzných stanovísk k začiatku podnikateľskej činnosti fyzických i právnických osôb bez pripomienok. Podľa upraveného znenia VZN bude potrebné na MÚ predložiť živnostenský list alebo koncesnú listinu totožnú s činnosťou, na ktorú sa vydáva záväzná stanovisko. Novelizované VZN tiež vynecháva povinnosť predložiť povolenie príslušného hygienika, ktorá je podľa zákona č. 272/94 Z. z. nahradená povinnosťou predložiť rozhodnutie príslušného hygienika na otvorenie prevádzky
- ✓ schválilo zvýšenie príspevku na stravnú jednotku pre dôchodcov v Lamači z 10,- SK na 20,- SK.

Podľa predbežných výsledkov tohtoročného Sčítania ľudu, domov a bytov žije v Lamači 6.345 trvale bývajúcich osôb.

- * Z toho je 2.844 mužov a 3.501 žien. Mužov narodených do roku 1940 žije v našej MČ 496 a žien 1.003.
- * Mužov narodených do roku 1984 teda v strednom veku žije v Lamači 1.864 a ich krajských polovíckej 1.982.
- * V kategórii najmladšej - teda detí a mládeže narodených od roku 1985 býva v Lamači 345 chlapcov a 375 dievčat.
- * Čo sa týka počtu domov a bytov v katastru MČ Lamač sčítací komisári zaevidovali 3.111 bytov a 845 domov.

KINO LAMAČ
cez letné predpisy nepremiata!

STRÁNKOVÉ DNI MÚ BA - LAMAČ
www.lamac.sk plai@lamac.sk

Pondelok: 08.00-12.00 h, 13.00-17.00 h
Utorok: Nestránkový deň
Streda: 07.30-12.00 h, 13.00-16.30 h
Štvrtok: 08.00-10.00 h
Piatok: Nestránkový deň

Sponzorský účet VÚB BA, č.ú.: 35-3024-032/0200

LAMAČANIA SVETOVÉHO FORMÁTU

Jednou z historických osobností Lamača je roľnícky tribun, dlhoročný politik a väzeň VALENT MATRKA (13.2.1907 - 6.11.1980). Študoval na reálnom gymnáziu v Bratislave, avšak ako 14-ročný musel kvôli otcovskej smrti zo školy odísť a obhospodarovať spolu s matkou zdedené poľa. Už v roku 1939 ako 32-ročný bol zvolený za lamačského richtára a v tomto roku založil aj Lesnú spoločnosť v Lamači. Stal sa vtedy najmladším richtárom zvoleným v priamych voľbách. Počas bývalého Slovenského štátu Agrárna strana, ktorej bol členom zanikla a vo funkcii ho nahradil vládny komisár. Po skončení II. sv. vojny sa Valent Matruka v rokoch 1945-46 opäť stal predsedom Národného výboru a vo voľbách v máji 1946 bol zvolený za poslancu Národného zhromaždenia v Prahe ako zástupca roľníkov a kandidát Demokratickej strany za bratislavského veľvyslanca. Medzi občanmi bol považovaný za skutočného tribuna roľníkov na Záhorí, bol obľúbeným rečníkom, schopným organizátorom a zakladateľom miestnych organizácií. Po boľševickom prevrate v roku 1948 odmietol ponuku pokračovať v práci v Strane obrody, ktorá sa stala nástupníkom Demokratickej strany v systéme komunistickej štátnej moci. Následne na to bol vylúčený z parlamentu a už v októbri roku 1948 bol zaradený do tábora nútených prác v Nováčok. Počas rokov 1949-50, ho niekoľkokrát vzali do vyšetrovacej väzby a

napokon 11.5.1950 odsúdili na štyri roky trestnice. Napriek fyzickému i psychickému týraniu vyšetrovateli ŠTB sa sudcu nepodarilo dokázať jeho vinnu. Odsúdili ho však, lebo sa „trestných činov dopustil ako čelný predstaviteľ Demokratickej strany“ (citované z rozsudku). Po odvolaní sa prokurátora i samotného Valenta Matruku mu Najvyšší súd trest ešte zvýšil na 8 rokov. Z toho si odpykal vo väzení a v jachymovských koncentračných táborech 7-rokov a 17-dní. Doma na neho čakali manželka s tromi nezoapaťnými deťmi - 15-ročnou Matlidou a 5-ročnými dvojčikami Evkou a Valentom a stará mama - vdova. Až Krajský súd v BA Valenta Matruka dňa 3.1968 spojil v celom rozsahu oslobodil. Po prepustení z väzenia a návrate domov rýchlo pochopil, ako sa zmenila doba i ľudia. Kedysi seba vedomý roľník už nejstovoval. Polnohospodárske družstvo založené v obci v roku 1952 nefungovalo a bolo v úpadku. Štátna moc prikázala Valentovi Matruke pracovať na JRD v obci v robotníckej funkcii. Postupne však prešiel všetkými pracoviskami, rastlinnou i živočíšnou výrobou, ako aj prácou v stredisku dopravy a mechanizácie. V roku 1965 si za predsedu opätovne zvolil Valenta Matruku a JRD Lamač po čase začalo znova patriť k najlepším v kraji. V roku 1974 prišlo k zlúčeniu troch susedných družstiev - D.N.V., Lamača a Záh. Bystrice do jedného družstva Devín. Hospodársky dvor v Lamači viedol vtedy už 67-ročný Valent Matruka až do svojej smrti. Priamo pri práci na hospodárskom dvore, ktorý inak stal na jeho bývalom pozemku, utrpel mozgovú príhodu a po štyroch týždňoch v nezdôžitých 74 rokoch zomrel v nemocnici v Bratislave.

IVRIL DEJESNICE AKO KONE

Tohtoročné oslavy Medzinárodného dňa detí predchádzali trochu obavy zo zlého počasia, pretože teplotné rozdiely na sklonek mája spravidla aj prudké a studené dažde. Nakoniec sa však celkom nepotvrdili, a tak sa natesené deti a lamačskí dorast dočkali popoludnia plného hier a zábavy. Na oslavách 1.6. sa v tomto roku podieľali okrem MÚ MC BA-Lamač aj SABENA Sport s.r.o. a RKfU v Lamači, ktorí pripravili okrem športových hier aj sladkú odmenu pre víťazov. Veľkým potešením boia inštalácia nafukovacieho hradu SUV. poistovne, a.s., v ktorom si ako na trampolíne zaskákali najmä

ti najmenší. Na dôvok boli všetci obdarení aj balónikmi, takže sa po chvíľu námestie skvelo balónovým sprievidom, i keď občas spravidajúcim plačom, ak niektorému dieťaťu balónik praskol. Dcéta deti si však získali predovšetkým dve kobyľky z Jazdeckého klubu v Lieskovic, na ktorých sa mohli deti dve hodiny zadarmo povozit. Niektoré to stihli aj niekoľkokrát, a tak mnohým rodičom nezostalo iné, ako zmeniť svoje plány na popoludnie a baviť sa s deťmi. Každý si prišiel na svoje - ti najmenší súťažili v kreslení na chodník, starší v behu a o zdarný priebieh súťaží sa starala študentka Zuzanka. Nechýbala ani cukrová voda, a tak dúfame, že aj na budúci rok sa deti s nami radi prídu zahrať a získať pekné ceny.

ZA ŠTEFANIKOM A NA ČERVENÝ KAMEŇ

Členovia KD v Lamači a ZO ZPCCH pri D-PP Na barine cestovali aj v tomto roku za poznáním až za hranice nášho okresu. Ako nám napísal jeho predseda Mgr. Jozef Pauchly, trasa autobusového zájazdu 40 seniorov viedla z Bratislavy do Piestian, Košarísk a cieľovou stanicou bol hrád Červený kameň. „Prvé zastavenie sme mali v Piestianoch. Týmto svetoznámnym kúpeľom sme venovali takmer 4 hodiny. Pôvodne sme mali v pláne aj plavbu po známej Šifave, ale pre dosť vysoký poplatok sme tento bod programu neuskutočnili všetci. Podniknúť sa ju odhodlalo len niekoľko jednotlivcov. Všetci sme sa však aspoň pešo pochopili krásou tohto svetoznámného mesta, ktoré takmer denne mení svoju tvár. Porovnávam sme jeho terajšiu podobu s tou, ktorú si pamätáme pred mnohými rokmi, keď sme bol aj tu liečiť. Pri nástupe do autobusu sme zistili, že sme boli aj pri nákopoch ozaj skromní, pretože vo väčšine prípadov nepresiahli 100Sk. Z Piestian viedla naša cesta cez Smolenice do Košarísk, rodiska nášho veľikána M. R. Štefánika. Myslim si, že krátky pobyt na evanjelikej fare, kde sa Štefánik narodil ako šiesty z dvanástich detí, bol akýmsi ústredným motívom celého zájazdu. Každý návštevník tohto historického, a pre nás posvätného miesta, musí v nemalom úzáse postáť a pokloniť sa pamiatke človeka, ktorý vynikal a stále vyniká nad všetkými, ktorých zrodila táto maľa, ale krásna zem. Bol to vynikajúci

vedec, vojak a diplomat, ktorého zásluhy o vznik ČSR ešte stále nie sú patricie docenené. Dosiahnuť hodnosť generála vo francúzskej armáde nebolo tiež malíkosťou a jeho úspechy v akutočnomi si všeobecne známe. Môžeme byť právom hrdí na skutočnosť vlastenca, ktorá sa nebil do prs a hovoriť o sebe, aký je veľký Slovák, ale ktorý činní dokázal svoju veľkosť a pri tom bol mimoriadne skromný, čo je zasa vlastnosťou skutočných veľikánov. Pri odchode z tohto pamätného miesta sa človeku tisnú slzy do očí a z hrdla sa dnie povzdychy: „Generál, vždy si nám chýbal, ale dnes by sme tá ozaj potrebovali...“ Tvoje životné krédo: VERIT-MILOVAT-PRACOVAT si niektorí z nás vedia svojky vysvetliť: Verím sebe, milujem seba a pracujem pre seba...“

Cesta na Červený kameň dala možnosť rozplynúť nostalgiu z Košarísk a možnosť obdivovať skutočnú malokarpársku perlu, ktorá sa vypína nad Častou. Tento záčný historický klenot založil pred rokom 1240 kráľovná Konštantia, vdova po českom panovníkovi Přemyslovi Otakaroví I. Bol jedným z reťaze stredovekých hrádov, ktoré tvorili pohraničné opavenie medzi Uhorskom a Českým kráľovstvom. Jeho expozície sa zameriavajú na dokumentáciu vývoja bytovej kultúry šľachty od 16. až do začiatku 20. storočia a vývoja vojenskej techniky na slovenských hradoch. I keď sme sa ponýbovali po tzv. vinnej ceste Bratislava - Svätý Jur - Modra - Častá - Smolenice - Orešany, dobré vítko z týchto miest sme neochutnali.“

VODA ČISTEŠIA AKO Z HORSKÉHO PRAMEŇA!

Vážený občania,
*****
Spoločnosť AQUEL SLOVAKIA s. r. o.,
ktorá sa zaoberá úpravou pitnej vody pre rodinné domy a byty Vás srdečne pozýva na posedenie v kine LAMAČ na Malokarpatskom nám. dňa 9. júla 2001 o 18.00 hod.
Dozviete sa, ako pomôcť diabetikom, chorým s vysokým krvným tlakom, poruchami pohybového aparátu a/alebo s problémami závaživého ústrojenstva.
*****
Najtejsie si čistej vody a urobte maximum pre naše zdravie!

FARBY LAKY
MALIARSKÉ POTREBY
Pondelok - Piatok 7.00 - 18.00
Sobota 7.00 - 12.00

Kempelova 2
KARLOVA VES
tel./fax: 02/ 6542 1727

S týmto vystrihnutým kuponom získavate pri jednorazovom nákupe u nás 5% zľavu

Hľadáte správcu pre Vaš dom?
Uvažujete o novom správcovi,
nedôverujete doterajšiemu?

Výber správcu domu je závažným rozhodnutím pre každého vlastníka, ktorý by sa mal rozhodnúť sám a aj preto Vám **H-PROBYT spol. s r.o.** ponúka svoje služby v oblasti správy domov.

H-PROBYT touto činnosťou už niekoľko rokov naplňa program komplexného poskytovania služieb a starostlivosti o budovy. Sme schopní pružne sa prispôbiť Vaším požiadavkám.

Vlastníkom bytov a spoločenstvám zabezpečíme:

- kompletné účtovníctvo, samostatný účet domu so samostatným vedením fondu opráv,

- v technickej oblasti všetky revízie v súlade s právnymi predpismi, opravy a údržbu na základe výberového konania,
- právne služby, poistenie domu, zmluvy s dodávateľmi (napr. ZEZ, VaK, OLO) a ďalšie služby podľa želání zákazníka

Súkromným vlastníkom domov zabezpečíme:

- výpočet aktuálneho nájomného podľa nových predpisov,
- služby spojené s užívaním bytov,
- majetkovno-právne usporiadanie.

Bezplatne ponúkame poradenskú činnosť v oblasti správy nehnuteľností.

Naša adresa: **H-PROBYT s.r.o.**,
Povraznícka ul. č. 4, 811 05 Bratislava
Tel. č.: 021 5244 4760-1-2, fax: 021 5244 4880
e-mail: hprobyt@ics.sk

TRŇ V PÄTE

MČ BA - Lamač realizuje v tomto roku rozsiahly projekt rekonštrukcie Malokarpatského nám. V rámci neho by sa v niekoľkých etapách, ktoré siahajú až do roku 2002, mal zmeniť a skultúrovat vzhľad najmä centrálnej časti námestia. Už v tomto roku pribudnú detský kútik na gumenom podklade v rozmeroch 7,5 x 3,5 m s dvomi konikmi na pružine a domčekom s vlnitou šmyčkovkou v hodnote 199,071,- Sk. Neskôr sa plánuje vybudovanie hľadiska pri pôdli, ale najnákladnejšou časťou v poslednej etape bude výstavba murovaných a zastrešených predajných stánkov na throvisku pri OC Podháj. Všetko je však otázku finančných prostriedkov, ktoré musí Lamač získavať najmä zo sponzorských zdrojov. V nemalej miere je v tomto smere dôležitý aj názor obyvateľov Lamača, ktorých sme sa v našej ankete opýtali:

- 1. Čo si myslíte o rekonštrukcii Malokarpatského nám. a zveličení prirodzeného centra Lamača?**
  - 2. Aký je Vaš názor na výstavbu nového throviska?**
- Ján Csontos, predajca ovocia a zeleniny:** Pre-dávame v Lamači už desiaty rok a cítime sa tu dobre. Zastrešenie a dobudovanie throviska by bolo veľmi účelné. Veľmi by nás potešilo, keby sa realizovalo ešte v tomto roku.
- Viera Jánošíková, Bakošova ul.:** Vitam všetko, čo sa urobí pre Lamač a to znamená aj rekonštrukciu Malokarpatského nám. Zlepšenie podmienok nakupovania na throvisku je aj našim záujmom.

Manželia Šprtovi, Studenohorská ul.: O zámeroch MÚ sme sa dozvedeli z rozhlasu a teší nás, že sa má dobudovať Malokarpatské námestie. Privítali by sme aj keby sa v priestore uplatnili aj živšie farby. S dobudovaním throviska súhlasíme.

Pani Tarčiová, predaj novin a časopisov Bakošova ul.: Zamer vitam ako prináš prívoné prostredie v Lamači. Problémy s nakupovaním v Lamači pretvárajú a preto si myslím, že dobudovanie throviska by situáciu zlepšilo.

Pani Ladungová, Cesta na Klaneč: Vylepšenie prostredia na Malokarpatskom nám. by určite potešilo ako mamičky s malými deťmi, tak aj ostatných obyvateľov. Niečo sa už zlepšilo, len je tu aj otázka finančných prostriedkov. Dobudovanie throviska hodnotím ako výborný zámer. Sama tam chodím občas predávať a veľmi mi vadí vietor. Zastrešenie by zlepšilo podmienky predávajúcim aj nakupujúcim.

Helena Wagnerová, Bakošova ul.: Potešila ma správa o pripravovaných stavebných úpravách na Malokarpatskom nám. Dúfam, že plánovaná výsadbou zelené kvetov nezničia jednotlivci, ktorí si to, čo sa im páči jednoducho presadia do svojej zahrady. Vytvorenie príjemného spoločenského centra umožní pridať viac kultúrnych podujatí a aj predpokladá ich návštevnosť. Keď je reč o kráse, môj obdiv patrí obyvateľke Heyrovského 10, ktorá sa tam stará o skalku (aj redakcie Lamačana - pozri red.). Naše nakupujúce gazičky by určite privítali možnosť pestrejšieho výberu ovocia a zeleniny. Prídeľpokladám, že dobudovanie throvísko prílika svojim prostredím väčší počet predávajúcich.

ĎAKUJEME!

Chcela by som sa touto cestou poďakovať pani Anne Pipovej - vedúcej predajne REMA 1000 na Malokarpatskom nám. za kúsok voňavej nehy a pozornosti vo forme kvetu, ktorú venovali matkám, bábäčkam, ale aj ostatným ženám - ba čo viac, obdarovaní boli i nakupujúci manželia, prípadne synovia alebo otčovia, ktorí chceli dňa 12.5. pomôcť pri sobotňajšom nákupe. Tento milý prejav vďaka spotrebiteľkam z našej MČ prejavil človek, ktorý u nás prevádzkuje predajňu len krátko. Ešte raz vďaka za krásny čerstvý klinček, ktorý som obdržala od pani Anky Klínkovej v pokladni, a ktorý som musela až po niekoľkých týždňoch vybrať z väzничky a s nostalgiou vyhodit. V mene obdarovaných mamičiek a bábäčiek v Lamači.
Anna Marková.

MALÁ OBČIANSKA PORADŇA

Daň z nehnuteľnosti a bytu v osobnom vlastníctve.

V tomto roku sa pri podávaní daňového priznania stretávajú s mnohými pochybnosťami najmä fyzické osoby, ktoré podľa zákona č. 182/1993 Z.z. získali byt do osobného vlastníctva. Kameňom úrazu bola najmä skutočnosť, že vlastnikom bytu sa osoba stáva dňom povolenia vkladu do katastra. Podľa katastrálneho zákona je katastrálny odbor OÚ BA IV povinný o návrhu na vklad rozhodnúť do 30 dní od doručenia žiadosti o vklad. Takžiež je katastrálny odbor povinný do 15 dní od vykonania zápisu písomne informovať o tejto skutočnosti vlastníka bytu. Ako je už dobre známe, vlastník bytu v osobnom vlastníctve je v prípade, že s touto nehnuteľnosťou nepodniká, alebo ju neprenajíma, od platenia dane oslobodený 5 rokov. Podmienkou oslobodenia však je oznamovacia povinnosť do 30 dní od povolenia vkladu do katastra a podanie daňového priznania v príslušnom kalendárnom roku. Ak si občan túto oznamovaciu povinnosť v príslušnej lehote nesplní, má správcu dane z nehnuteľnosti zo zákona povinnosť požadovať aj napriek oslobodeniu zaplatenie dane z nehnuteľnosti za príslušný rok. Po ohlásení vlastníctva bytu správcovi dane z nehnuteľnosti však lehota oslobodenia do budúcnosti plynie bez ďalšej oznamovacej povinnosti.

Záverom stručne - pri dani z nehnuteľnosti môže správcu dane z nehnuteľnosti uložiť pokutu za nesplnenie oznamovacej povinnosti u fyzických osôb vo výške do 500 Sk a u právnických osôb do výšky 5.000 Sk. Tiež môže zvýšiť vyrubené daň za oneskorenie podanie daňového priznania k dani z nehnut. až do 10% daňovej povinnosti a vyrubiť penále za nezaplatenie daň alebo splátku dane.